

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 18 października 2023 r.

sprawy **H.P.**

skazanego za czyn z art. 197 § 3 pkt 2 i 3 k.k. w brzmieniu sprzed 24.06.2020 r. w

zb. z art. 198 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 6 kwietnia 2023 r., sygn. II AKa 12/23

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 26 sierpnia 2022 r., sygn. akt XIV K 39/21

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego H.P. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

(kf)

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 26 sierpnia 2022 r., sygn. akt XIV K 49/21, uznano H.P. za winnego czynu z art. 198 k.k. w zw. z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. w brzmieniu sprzed 24 czerwca 2020 r. w zb. z art. 198 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 8 lat pozbawienia

wolności. Ponadto, orzeczono wobec oskarżonego zakaz zajmowania wszelkich stanowisk, wykonywania wszelkich zawodów i działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na okres 10 lat, a także zakaz kontaktowania się w jakikolwiek sposób z pokrzywdzoną P.P. oraz zakaz zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 100 m na okres 10 lat. Zasądzono również od oskarżonego na rzecz P.P. zadośćuczynienie w wysokości 50.000 zł za doznaną krzywdę oraz zaliczono okres zatrzymania oskarżonego na poczet orzeczonej kary.

Po rozpoznaniu apelacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej i obrońcy oskarżonego, wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 6 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 12/23, utrzymano zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od tego orzeczenia wniósł obrońca skazanego H.P., zaskarżając je w całości i zarzucając:

„1. naruszenie zasady bezstronności, zasady domniemania niewinności, zasady „in dubio pro reo”, jak również zasady swobodnej oceny dowodów (art. 4, 5 § 1 i 2 oraz art. 7 KPK) wynikające z rażącego naruszenia przepisów postępowania karnego w szczególności:

- art. 410 i 424 kpk przez dokonywanie dowolnych ustaleń faktycznych przez uznanie H.P. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, mimo, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na stwierdzenie, że skazany dopuścił się przestępstwa z art. 197 § 3 pkt 2 i 3 k.k. w zb. z art. 198 kk w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i i w sprawie zachodziły wątpliwości, które winny być rozstrzygnięte na korzyść skazanego;

2. art. 452 § 2 pkt 1) kpk a contrario poprzez oddalenie wniosków dowodowych obrońcy zgłoszonych na etapie postępowania odwoławczego mimo, że Sąd przeprowadzenie dowodu przez Sąd Apelacyjny byłoby celowe i przyczyniłoby się do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy”.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku i utrzymanego w nim w mocy wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku oraz o

przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i zasądzenie na rzecz skazanego zwrotu kosztów obrony za postępowanie kasacyjne i okołokasacyjne.

W odpowiedzi na kasację, prokurator Prokuratury Rejonowej w M. wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym, uzasadniającym jej oddalenie na posiedzeniu bez udziału stron, w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 523 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. To na wnoszącym kasację spoczywa obowiązek wskazania uchybienia oraz wykazania, że miało ono charakter „rażący”. Z kolei o „rażącym” naruszeniu prawa można mówić tylko wtedy, gdy obraza ma charakter wyraźny, niewątpliwy, dający się łatwo stwierdzić; jak również, gdy ciężar gatunkowy zaistniałego uchybienia ma charakter istotny. O istotnym zaś wpływie uchybienia na treść zaskarżonego orzeczenia można mówić jedynie wtedy, gdy możliwe jest wykazanie, że kwestionowane rozstrzygnięcie byłoby w istotny sposób odmienne od tego, które w sprawie zapadło (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 marca 2003 r., IV KKN 332/00). Tymczasem kasacja wniesiona w przedmiotowej sprawie takich rażących i istotnych uchybień po stronie Sądu odwoławczego nie wykazała.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu kasacji, w którym obrońca zarzuca Sądowi odwoławczemu *„naruszenie zasady bezstronności, zasady domniemania niewinności, zasady „in dubio pro reo”, jak również zasady swobodnej oceny dowodów (art. 4, 5 § 1 i 2 oraz art. 7 KPK) wynikające z rażącego naruszenia przepisów postępowania karnego w szczególności art. 410 i 424 kpk (...)”* zauważenia w pierwszej kolejności wymaga, że jest to zarzut częściowo tożsamy z tym ujętym w apelacji. Obrońca poprzez wskazany zarzut dotyczący naruszenia kilku podstawowych zasad procesu karnego zakwestionował ustalenia faktyczne polegające na przypisaniu sprawstwa H.P., co w postępowaniu kasacyjnym stanowi niedopuszczalny zabieg, zwłaszcza że Sąd II instancji utrzymał w całości wyrok

Sądu I instancji, dzielając ustalony w nim stan faktyczny. W uzasadnieniu kasacji obrońca podniósł okoliczności podważające w jego ocenie zeznania pokrzywdzonej, powielając przy tym argumentację z apelacji i wskazując na takie powody, które nie mogłyby być w tym kontekście uznane za skuteczne, jak chociażby okoliczność, że wypowiedzi pokrzywdzonej były zdawkowe. Argumentacja obrońcy jest również niekonsekwentna, bo z jednej strony dla podważenia wiarygodności pokrzywdzonej zwraca uwagę na jej zaburzenia osobowości, ale z drugiej wskazuje, że mimo wieloletniego gwałcenia pokrzywdzona nie doznała zaburzeń psychicznych. Oczywistym jest natomiast, że nawet najtrudniejsze doświadczenia traumatyczne nie muszą wywołać „zaburzeń psychicznych”, czy jakichkolwiek innych zaburzeń osobowości, niemniej w przypadku pokrzywdzonej ustalono, że wieloletnie krzywdzenie bardzo negatywnie wpłynęło na jej rozwój i osobowość. W rozwinięciu dalszej części kasacji obrońca ponownie zakwestionował też ocenę innych dowodów w sprawie, tj. wyjaśnienia skazanego, zeznania świadków M.O., K.P., M.P., A.P., nagranie telefonem. Do wszystkich tych zarzutów ze sfery oceny dowodów ustosunkował się rzetelnie Sąd odwoławczy, odnosząc się najpierw do naruszenia zasady obiektywizmu (art. 4 k.p.k.) oraz zasady *in dubio pro reo* (art. 5 § 2 k.p.k.), a następnie do oceny dowodów w kontekście art. 7 k.p.k., w tym z zeznań pokrzywdzonej i kwestii zaburzeń psychicznych – na s. 8, zeznań ww. świadków – na s. 9, nagrania telefonem komórkowym – na s. 10 uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Ponadto, w kasacji obrońca zwrócił uwagę na brak zaburzeń preferencji seksualnych u skazanego, niemniej jednak do tego także trafnie odniósł się Sąd odwoławczy na s. 11 uzasadnienia, podobnie jak do innych dowodów zgromadzonych w sprawie potwierdzających sprawstwo skazanego, których obrońca nie zanegował. Uzasadnienia wyroków Sądów obu instancji są bardzo rzetelne i szczegółowe, rozważono w nich wersję obrony o istnieniu motywów pomówienia skazanego przez pokrzywdzoną, które miałyby polegać na buntowaniu się przeciwko rygorom wychowawczym skazanego, a także poddano rozwadze przyczyny opowiadania się przez pozostałych członków rodziny za stanowiskiem skazanego. Argumentacja ta nie budzi żadnych zastrzeżeń na kanwie stanu faktycznego tej sprawy.

Również drugi z zarzutów kasacyjnych zrehabilitowany na podstawie art. 452 § 2 pkt 1) k.p.k. *a contrario* poprzez oddalenie wniosków dowodowych obrońcy zgłoszonych na etapie postępowania odwoławczego, należało uznać za oczywiście bezzasadny. Wnioski dowodowe zostały oddalone na rozprawie w dniu 6 kwietnia 2023 r. (k. 813, tom V) – ten w zakresie nadesłania dokumentacji medycznej dla wykazania, że pokrzywdzona nie poinformowała lekarza ginekologa o rozpoczęciu współżycia, z powodu udowodnienia tej okoliczności zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy. W zakresie zaś wydruków korespondencji sms-owej między pokrzywdzoną a jej siostrą, wniosek został oddalony z uwagi na to, że ich treść w ocenie Sądu II instancji nie miała znaczenia dla rozpoznania sprawy, gdyż wypowiedzi siostry mogły stanowić tylko jej subiektywną ocenę sytuacji. Obrońca nie wykazał w kasacji, by dopuszczenie tych dowodów w świetle zgromadzonego już w przedmiotowym postępowaniu materiału dowodowego mogło mieć wpływ na wynik sprawy, prowadząc do uznania depozycji pokrzywdzonej wyłącznie za pomówienie skazanego.

Z powyższych względów, nie dopatrując się w tej sprawie zaistnienia którejkolwiek z wymienionych w treści art. 439 k.p.k. bezwzględnych przyczyn odwoławczych ani innej rażącej obrazy prawa mogącej mieć istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu II instancji, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 535 § 3 k.p.k., zdecydował o oddaleniu kasacji obrońcy skazanego, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy nie dostrzegł podstaw do zwolnienia H.P. od kosztów sądowych, stąd na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. orzekł o obciążeniu go tymi kosztami w postępowaniu kasacyjnym.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

(kf)

[ms]

